

LAISVĖ—LIBERTY

Vienintelis lietuvių kalboje
dienraštis Rytinėse Valstijose

Dalis Queens apskrityje (N. Y.) \$511.00
 Kanadoje 11.00
 Kitur užsienyje 15.00
 Metam prenumerata:
 Jungtinėse Valstijose 10.00
 Pavleno egzempl. kaina 5 centai

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY

The Only Lithuanian daily in
Eastern States110-12 Atlantic Avenue
Richmond Hill 19, N. Y.Telephone Virginia 9-1827
PRICE 5c A COPY

No. 149

★★★★

Richmond Hill 19, N. Y., Penktadienis, rugp. (Aug.) 2, 1957

★★★★

METAI 47-48

KRISLAI

Kanadiečiai į Lietuvą.
 Jie buvo pakviesti.
 Ten bus apie mėnesį.
 Mūsų žodis jiems.

Rašo R. Mizara

Sį mėnesį iš Kanados į Lietuvą lėktuvu išlėks lietuvių delegacija, kurią sudarys 15 žmonių.

Delegacija Lietuvoje išbus apie vieną mėnesį, o po to ir vėl grįš atgal į Kanadą.

Tai bus kas nors nauja, kas nors labai įdomaus.

Praėjusiais metais apie tą patį laiką Lietuvą aplankė Urugvajaus lietuvių delegacija, o šiemet — kanadiečiai.

Zigmas Janauskas rašo „Liaudies Balse, kaip viskas prasidėjo.“

Lietuvos Profesinės Sąjungos parašė laišką Kanados Lietuvių Literatūros Draugijos Vyk. Komitetui, kviečiant prisijusti delegaciją į Tarybų Lietuvą. Tuomet kanadiečiai aldiečiai ir išrinko iš savo tarpo 15-ą asmenų, kad jie atstovautų pažangiuosius Kanados lietuvius.

Viskas sudaryta, sutvarkyta, na, ir neužilgo kanadiečiai sės į lėktuvą ir dui į Paryžių. Paryžiuje jie sės turbūt į tarybinį lėktuvą, kurio pirmas sustojimas bus Vilniaus aerodrome.

Z. J. rašo:

„Tai bus labai įdomi kelionė... Sugrįžę, delegatai gyvu žodžiu pasakos mums apie savo patirtus įspūdžius, apie mūsų tėvynainių socialistine statybą.“

—:—

Kanadiečiai lietuvių — mūsų artimi ir labai geri kaimynai. Daugeliu atvejų mes su jais bendradarbiavome ir tebebendradarbiaujame kultūrinėje srityje.

Ko gi mes kanadiečių delegacijai galime palinkėti?

Pirmiausia mes linkime, kad jų kelionė būtų laiminga, kad jie sėkmingai į Lietuvą nuvyktų ir sėkmingai iš ten sugrįžtų.

Mes norime, kad, sveikindami Tarybų Lietuvos žmones kanadiečių lietuvių vardu, kartu juos pasveikintų ir nuo mūsų, kurie dar vis apie tokios delegacijos į Lietuvą pasiuntimą tegalime tik svajoti.

Mes norime, kad jie primintų Lietuvos žmonėms, kad Jungtinių Valstijų lietuvių savo tautą myli, kad jie džiaugiasi jos pasiekimais ekonomikoje ir kultūroje.

Mes norime, kad kanadišką lietuvių delegaciją ir mūsų vardu pagerbtų tuos, kurie savo galvas padėjo gindami Tarybų Lietuvą; mes norime, kad ji mūsų vardan pasveikintų tuos, kurie ištikimai kuria naują, socialistinį gyvenimą, ir tuos, kurie yra pasirengę ginti iškovotą mūsų tautos teisę kurti naują santvarką — santvarką be žmogaus žmogui išnaudojimo!

—:—

Mes, laisviečiai, labai norime, kad nors vienas kitas delegacijos narys neužmirštų ir mūsų laikraščio, kad jis ar ji parašytų Laisvei savo įspūdžių iš gimtosios mūsų šalies.

Mes nenorime, kad kanadiečių delegacija tik „žalatyty“ savo įspūdžius; mes norime, kad jie objektyviai aprašytų

Unijos stoja prieš
"pataisymus" prie
civil. teisių įstato

Washingtonas. — AFL-CIO pildomoji taryba aiškiai pasisakė prieš taip vadinamus pataisymus prie civilinių teisių įstatymo plano, ypačiai pataisymo, kuris teismo teisę atiduotų vietinėms „džiūrėms“, prisaikdintiems teisėjams. Apart didžiosios AFL-CIO unijų sąjungos eilė nepriklausomų unijų, kaip tai geležinkelinių brolijos, irgi smerkia tuos taip vadinamus pataisymus. Tik John L. Lewiso vadovaujama angliakasių unija per savo vadovybę sako, kad tas pataisymas „stiprins civilinių teisių įstatymą“, bet neišaiškina, kaip tai yra, kad aršiausieji civilinių teisių priešai, pietiniai diksokra-

tai rasistai, tokių pataisymų nori.

Tuo tarpu prez. Eisenhoweris savo spaudos konferencijoje irgi pasisakė prieš pataisymus. Senate Knowlandas, republikonų frakcijos lyderis, įnešė pasiūlymą, kad būtų nutarta balsuoti nevilniau penktadienio. Bet tokiam nutarimui reikia vienbalsiško pritarimo, ko nebuvo, — Georgijos pro-rasistinis senatorius Russell blokavo tą sumanymą.

Debatų Senate tuo tarpu darosi karštesni. Rasistiniai elementai ypatingai nirsta prieš Morse. kam jis neleidžia visai atidėti balsavimą apie civilinių teisių įstatymą.

Slapti nacių dokumentai
apie H. Fordą, Lindberghą
ir kitus JAV pro-nacius

Washingtonas. — Amerikiečiai paskelbė viešumon slap-
tus nacių dokumentus, kurie pateko į amerikiečių-britų rankas po Vokietijos krito Vakarų Berlyne. Tuose dokumentuose tarp kitko ryškiai, kaip naciai tikėjosi Amerikos pro-nacinių elementų pagalba neprileisti, kad Amerika įsitrauktų į karą. Dokumentai yra visokios komunikacijos, kurias Vokietijos ambasadorius Herr Thomsenas siuntė užsienio reikalų ministrijai Berlyne, atsakymai, instrukcijos ir t. t.

Naciai smarkiai darbavosi per pro-nacinius elementus Amerikoje 1940-ais metais, bandydami neprileisti, kad Rooseveltas būtų perrinktas. Rooseveltas buvo atakuojamas kaip žydas, vadinamas „Rosenfeldu“ ir t. t. Vokietijos ambasadorius Thomsenas viename laiške Berlynui rašė, kad Rooseveltas savo galvojimu ir dvasia yra „anglas-olandas“ (Rooseveltai yra olandų kilmės), o ne amerikietis, ir todėl jis linkęs padėti britams.

Iš dokumentų paaiški, kad

tai, ką matė, ką jautė, ką girdėjo.

Mes gerai esame įsitikinę, jog Lietuvoje, be milžiniškų pasiekimų, dar šen ir ten yra ir trūkumų — yra dar užsilikusių buržuazinių pelėsių, kurių mūsų tauta nespėjo iš visų pakamپیų išvalyti.

Be abejo, ateis laikas, kada ir JAV organizacijos galės pasiųsti savo delegacijas į mieląjį savo tėvų kraštą, į Tarybų Lietuvą.

O šiuo kartu mūsų geriešiams kaimynams kanadiečiams tariau: **Bon voyage**, draugės ir draugai!

Garbingai Baigkime Vajų
Sukėlimui
\$10,000 FONDO

„Pittsburgh, Pa. Gerb. Adm.: Čia rasite \$57. Atsiprašau, kad tiek mažai, bet geriau negu niekas. Mes su J. Purniku šiek tiek palaikysime Pittsburghą ant rekordo. Draugiškai, J. Mažeika.“ Aukojo:

M. Budnikas	5.00
Frank Mikantas	5.00
Stanley Orda	5.00
Mary Matakienė, Wilmerding	3.00
V. Kalikauskienė, Trafford	3.00
L. Wiciniene, Munhall	3.00
J. Swetaka, Wilmerding	2.00
A. Sheris, New Kensington	2.00
J. Thomas, New Kensington	1.00

„Gerb. Adm-cija: Čia rasite čekį sumoje \$26. Draugiškai, M. Valatkienė, Bridgeport, Conn.“ Aukojo:

M. Valatkienė	\$7.00
A. Mureikienė, Milford	5.00
Bridgeporto Rožytė	5.00
J. Butnaris	3.00
Mrs. Norton	2.00
A. Petrušaitis	2.00
T. Staneikienė	2.00

(Tąsa 4-tam pusl.)

D. Eisenhoweris
pataria visiems
nustoti rūkyti

Washingtonas. — Prezidentas Eisenhoweris savo spaudos konferencijoje padarė pareiškimą, kuris tikriausiai nepatiks cigaretėms kompanijoms. Prezidentas buvo klausas vieno žurnalisto, ką jis galvoja apie nustojimą rūkyti. Kaip žinia, daugelis medikų dabar pataria, kad rūkymas veda prie plaučių vėžio.

Prezidentas nepasakė atvirai, kad jis ragina amerikiečius nerūkyti — sakyti ką nors taip atvirai, tai ne Eisenhowerio būdas. Bet jis davė suprasti, kad jis stoja prieš rūkymą. Jis pasakojo, kaip praityje pats buvo smarkus rūkorius, su rūkydavo net du pakelius per dieną, bet paskui nustojo ir dabar nerūko.

Kaip nustoti? Prezidento patarimas labai paprastas: negalvoti apie rūkymą, nesijauti kankiniu, ir po trumpo laiko žmogus nustoja pageidauti cigareto.

„Pravda“ smerkia tuos veikėjus,
kurie bijo naujų minčių; jie
konservatoriai, sako „Pravda“

Maskva. — „Pravda“ atspausdino Ignatievo straipsnį, kuriame jis smerkia tuos elementus partijoje, kurie įsikibę laikosi senų minčių. „Pravda“ sako, kad dar yra daug žmonių Komunistų partijoje, kurie kaip ugnies bijo naujų minčių ir naujų sumanymų. Tie partijos veikėjai vaizduojasi, kad jie labai „kairūs“, „kieti“ bet faktinai jie konservatoriai, kurie ne kieti, o sustingę. Jų užsilaikymas kenkia partijai ir juos reikia šalinti iš atsakomųjų vietų, sako Ignatievas.

Išsireiškimas „konservatoriai“ apie taip vadinamus „stalinistus“ jau senokai vartojamas Lenkijoje, kur tie elementai taipgi vadina-
mi dešiniaisiais. Tai pirmas kartas, kad ir „Pravda“ vartoja tą apibūdinimą.

Tuo tarpu žurnalas „Kommunist“ sako, kad Molotovas, Malenkovas, Kaganovičius ir Šepilovas vyriausiai nusikalto tuo, kad jie nei-

Argentinos KP
padvigubinusi
gantus balsus

Buenos Aires. — Pilni Argentinos parlamento rinkimai rodo, kad komunistų padvigubino savo balsus. Nors partija persekiojama ir veikia tik pusiau legaliai, ji išstatė kandidatus, kurie sutraukė 230,122 balsus. tuo tarpu, kai 1954-ais metais gavo tik 96,000 balsų — mažiau negu pusę. Komunistai tokiu būdu dabar gavo 3% visų balsų ir išrinko keturis deputatus.

Socialistai pasirodė gerai rinkimuose. Jis gavo 511,754 balsus.

Eks-diktatorius Peronas, kuris sėdi Caracase, Venezueloje, išleido pareiškimą, kad bent milijonas jo šalininkų neturėjo teisės balsuoti. Jis sakė, kad Aramburu dabar įvedė Argentinoje tikrą diktatūrą.

Išvyko į festivalį be pasporto, grįš į JAV

Maskva. — Į pasaulinį jaunimo festivalį čia atvyko iš Chicago Leroy Wol-
lins, Amerikos-Sovietų Sąvi-
etų draugingumo draugijos sekretorius. Jis sakė, kad negalėjo gauti paspor-
to, bet atvyko be jo — jis au-
tomobiliu išvyko Montrea-
lan, Kanadon, iš ten orlai-
viu Olandijon, iš kur orlai-
viu išskrido Pragon, o iš
ten, Maskvon.

Wollins sakė, kad pagal Amerikos įstatymus nėra nusikaltimas keliauti be pasporto, pasportas yra tik tam tikra privilegija, bet jeigu žmogus nori rizikuoti ir keliauti be jo, jis tą gali daryti. Wollins planuoja po festivalio grįžti namo.

gė partijos rolę. Jie žiūrėjo su panieka į visos partijos išrinktą Centro komitetą, sako tas žurnalas, nenorėjo su juo skaitytis.

Užsienio ministrai
suvyksta į Londoną,
tariasi apie zonas

Londonas. — Po to, kai čia atvyko Amerikos valstybės sekretorius Dulles, iš Paryžiaus atskrido užsienio reikalų ministras Pinėau. Buvo laukta, kad atskris ir TSRS Gromyko, bet jeigu ne, tai jo vardu kalbės čia esąs Zorinas. O Britanijos užsienio reikalų ministras Lloydas čia pat vietoje.

Užsienio reikalų ministrai suvyksta, kad paspartinti susitarimą link nusiginklavimo. Vyriausiai dabar tariamasi apie orinės inspekcijos zonas. Yra keli planai — vienas planas yra inspektuoti šiaurines sritis aplink visą pasaulį, kas apimtų šiaurinę Tarybų

Sąjungos dalį, Norvegijos ir Švedijos dalis, Kanados šiaurinę dalį ir Alaską. Kitas planas yra inspektuoti vakarinę TSRS dalį, visą Vakarų Europą. Dar kitas planas yra inspektuoti tam tikras TSRS ir Amerikos dalis, bet ne Vakarų Europą.

Dulles tuo tarpu turėjo ilgą pasikalbėjimą su tarybinu atstovu Zorinu. Po to pasikalbėjimo Stassenas sakė, kad pasitarimai eina gerai. Šios savaitės pabaigoje derybų rezultatai turi būti pasiekti ir raportuoti Jungtinių Tautų nusiginklavimo komisijai New Yorke. Todėl stengiamasi derybas paspartinti.

Vakarų Vokietija nutraukė
derybas su Tarybų Sąjunga,
atšaukė misiją iš Maskvos

Bonna. — Vakarų Vokietijos valdžia nutarė laikinai nutraukti derybas su Tarybų Sąjunga, kurios vedamos Maskvoje, ir iš ten atšaukė savo specialią misiją, kurios priešakyje stovi Rudolfas Lahras. Derybos vestos per 10 dienų. Jų siekis yra sunormalinti santykius tarp šių dviejų šalių.

Adenauerio valdžia teigia, kad derybos nutrauktos, nes Tarybų Sąjunga atsisakė diskutuoti repatriacijos klausimą. Adenauerio valdžia sako, kad Tarybų Sąjunga dar laiko 80,000 vokiečių belaisvių ir kalinių. Bet Tarybų Sąjunga sako, kad nieko panašaus nėra — visi (kariniai belaisviai, įskaitant net eilinius karinius kriminalistus, sugrąžinti. Jeigu Tarybų Sąjungoje liko vokiečių, sako TSRS valdžia, tai mažas skaičius žymių karo kriminalistų, kurie turi atsėdėti bausmės kalėjimuose, ir tie vokiečiai, kurie apsisprendė

kaip laisvi žmonės gyventi Tarybų Sąjungoje.

Prieš pat derybų nutraukimą Lahras konferavo su užsienio reikalų ministru Gromyko. Oficiališkai po to paskelbta, kad Lahras grįžta Bonnon laikinai ir derybos kada nors ateityje bus atnaujintos. Bet čia Bonnėje, užsienio reikalų ministerijos aukštas pareigūnas išsireiškė, kad derybos numatomoje ateityje nebus atnaujintos — Lahras Maskvon negrįš.

Washingtonas. — Atominių energijos komisija (AEC) paskelbė, kad davė leidimą eksportuoti tam tikrą kiekį radioaktyvinės medžiagos. Ta medžiaga vartojama tyrinėjimui prieš vėžį.

Nicosia. — Britų gubernatorių feldmaršalas Hardingas sugrįžo į Kiprą praleidęs savo atostogas Britanijoje.

Kinijos katalikų suvažiavime
svarstoma, ar atsimerkti dabar
nuo Vatikano, pasmerkti Pijų

Pekinas. — Kinijos katalikų suvažiavime jau priimta rezoliucija, kurioje Vatikanas pasmerktas už maišymąsi į vidujinius Kinijos reikalus, už pažangių katalikų kunigų nepripažinimą ir t. t. Dabar suvažiavime svarstytas klausimas, ar visai nutraukti ryšius su Vatikanu ir steigti savaimingą tautinę kinų katalikų bažnyčią. Bet apie tai nuomonės toli ne vieningos — kai kurie vyskupai sakė, kad būtina reikėtų palaikyti

ryšius su Vatikanu. Suvažiavime dalyvauja 240 asmenų, tarp jų daug vyskupų, kanauninkų, kunigų, taipgi pasauliečių katalikų veikėjų.

Žinių agentūra Hsinhua sako, kad dešinieji elementai suvažiavime nepasitenkina Vatikano priedimu, bet atvirai kalba prieš socialistinę Kinijos valdžią.

Valdžios religijos reikalų ministerijos stebėtojai dalyvauja suvažiavime, bet nesimaišo į jį.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisve, Inc.

Established April 5, 1911

Every day except Sundays, Mondays and Holidays
1110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.

President CLEMENT BREADY: Secy-Treasurer, WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	\$10.00	Canada and Brazil, per year	\$11.00
United States, per 6 months	\$6.00	Canada and Brazil, 6 months	\$6.50
Queens Co.	\$11.00 per year	Foreign countries, per year	\$15.00
Queens Co.	\$6.50 per six mos.	Foreign countries, 6 months	\$8.00

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y.
under the Act of March 3, 1879

ROOSEVELTIENĖ APLANKYS TARYBŲ SĄJUNGĄ

KADA NORS RUGIČIŲ mėnesio pabaigoje Eleanor Rooseveltienė išvyks į Tarybų Sąjungą. Taip ji pati pranešė savo kolumnoje, telpančioje eilėje komercinių laikraščių.

Ši žymi moteriškė, atsimenama, norėjo vykti ir į Kinijos Liaudies Respubliką, bet Valstybės departamentas jai ten vykti neleido. Todėl prezidento Rooseveltto našlės pasitenkins aplankydama Tarybų Sąjungą. Tai bus pirmas jos vizitas toje šalyje.

Reikia priminti, jog Eleanor Rooseveltienės vėlonis vyras, prezidentas Rooseveltas, buvo geras Tarybų Sąjungos bičiulis, ir jis darė visa, kad tarp Amerikos ir Tarybų Sąjungos būtų geri ryšiai, geri santykiai.

Tik po Rooseveltto mirties, kai prezidento vietą užėmė Trumanas, buvo pradėti tie santykiai ardyti; buvo pradėtas šaltasis karas, tiek daug kaštavęs Amerikos žmonėms.

Eleanor Rooseveltienė, tačiau, retkarčiais išsivadavo prieš šaltojo karo ricierius, na, ir prieš makartistus. Ji išstojo už tai, pavyzdžiui, kad būtų amnestuoti politiniai kaliniai komunistai.

Gera, kad ši žymi moteriškė nusitarė vykti į "anapus uždaugos" ir pamatyti, kas ten darosi.

VIS KLIŲVA IR KLIŲVA!

Šiuos žodžius rašant, Dulles yra Londone; jis ten tariasi su Tarybų Sąjungos Anglijos, Francūzijos ir Kanados atstovais.

Atrodo, kad didžiausią klijūtį ginklavimuisi sumažinti daro Anglija ir Francūzija. Anglija, kuri tik neseniai pasidarbino atomines ir hidrogenines bombas, nenori sutikti su Amerika ir Tarybų Sąjunga, kad tų bombų bandymai būtų panaikinti.

Francūzija, sakoma, neužilgo mano pasigaminti tas bombas, todėl ir ji nelabai nori matyti, kad tų bombų bandymai būtų sulaikyti. Nes jei taip būtų, tuomet ji negalėtų išbandyti savųjų.

Neužilgo matysime, ką Dullesas ten iškeps, ką jis pasiūlys.

RAGINA SUSIRŪPINTI "PAMIRŠTU ŽMOGUMI"

URUGVAJAS lietuvių laikraštis "Darbas" rašo:

"Darbininkų kova už būvį vyksta kasdieną, kiekvieną valandą, kiekvienoje vietoje. Už pavyzdį galime imti Urugvajų, kur streikai vienas paskui kitą seka darbininkų bei tarnautojų reikalavimų perpildyti darbo sąlygas pagerinti, uždarbį proporcingai pagal pragyvenimo brangumą pakelti ir panašiai. Įvairiuose sindikatuose organizuotų darbininkų tarpe rasime ir lietuvių. Bet yra dalis darbininkų dar neorganizuotų, kurių dauguma bedarbiai arba dirba atsitiktinai dieną vienoje, dieną kitoje vietoje. Tų žmonių tarpe rasime lietuvių, kuriais reikėtų susirūpinti lietuviškomis organizacijoms, nes šie mūsų tautos nuskriaustieji sūnūs paliekami be teisais, "užmirštais žmonėmis."

"Šių žmonių gyvenimas nepavydėtinas. Jie neturi pastovios vietos nei darbui, nei gyvenimui. Jie be mažų išimčių nevedė, dėl ekonominių trūkumų nesugebėjo tapti žmonėmis. Šeimas sukurti. Jie kas kartą skiriasi nuo kitų, rimtai ir normaliai gyvenančių, ir lieka "užmiršti žmonės" savo tautiečių, draugų ir visų.

"Tokių atsiranda kas dieną daugiau. Jie susimokėtų mėnesinę duoklę, jei būtų kokia savišalpinė organizacija, kuri rūpintųsi apdraudus reikalais. Kultūringose šalyse panašių savišalpinčių organizacijų visos tautos turi, ir jų darbininkai yra apsaugoti nuo vienumos, nuo to pavojaus, kad nelikti tarp žmonių "užmirštu žmogumi", kuomet daugiau metų užsiriti ant suvargusių pečių ir kuomet socialiniai ir ekonominiai reikalai dažnai pablogėja. Šiuo atžvilgiu mes, Pietų Amerikos lietuviai, niekuo pasigirti negalime, nieko neturime. Mes manėme, kad niekuomet nepasensime, niekuomet mums apsaugos nereikės, nesitikiėjome, kad kada nors mums pašalpa bus reikalinga.

"Savišalpos klausimas yra tiek senas, kiek ir patys gyvenimas. Tačiau jis buvo užmirštas organizacijose dalyvaujančių mūsų tautiečių ir neįskeltas, neįvertintas ir neįvestas gyvenimui. Apdrauda ar pašalpa yra reikalinga nuo pat gimstančio kūdikio iki jo gilios senatvės. O per išgyventą laiką kiek kartų pašalpa gali būti reikalinga? Susirgus, susižeidus, poilsio metu, nedarbo

IVAIRUMAI

Vardinės ar gimimo diena?

Lietuvių liaudies papročiuose išskiriame tris pagrindines jų grupes: darbo, šeimos ir kalendorinius papročius. Gimimo (vardo) dienos šventimo paprotys yra lyg ir tarpinis tarp šeimos ir kalendorinių papročių. Su kalendoriniais papročiais ji jungia periodiškas, kasmet tam tikrą dieną vykstantis pasikartojimas, su šeimos papročiais — tai, kad ši šventė iš esmės švenčiama nedidelio artimųjų rato, galima sakyti, atskiros šeimos ribose.

Šis paprotys nėra senas. Jeigu apie kitas šeimos šventes, pvz., vestuves, kaip ir apie daugelį darbo bei kalendorinių švenčių papročių, turime nemažą rašytinių žinių, siekiančių net XVI amžių, tai senieji istoriniai šaltiniai panašaus papročio nemini. Vadinasi, jis yra vėlesnį laikų padaras.

Taip vadinamo vardadienio paprotys savo kilme remiasi į krikščionių bažnyčios minimas šventųjų dienas, arba "atlaides". Tačiau, reikia pasakyti, kad ilgainiui vardinį šventimą atspalaidavo nuo ryšio su bažnytinėmis šventėmis, tapdamas grynai atskiros šeimos bei jos bičiulių švente. Visiškas šio papročio atspalaidavimas nuo religijos pastebimas šiuo metu, kada vietoje vardinio minimo gimimo diena. Gimimo diena esmėje yra tas pat paprotys, tik jis praityje buvo išplitęs protestantiškuose kraštuose (šie nepripažino šventųjų), kai tuo tarpu vardinės — katalikų ir pravoslavų kraštuose. Vardo diena žmonėms buvo parankesnė, nes seniau, nesant dokumentų, pasų ir ypač didžiųjų liaudies dalių esant neraštingai, gimimo dienos dažnai pats žmogus tiksliai nežinojo, o ką jau bekalbėti apie jo kaimynus, draugus.

Tačiau pastebima ir tai, kad plisdamas gimimo dienos minėjimo paprotys ne visur ir ne visada išlaikė tas tradicines apeigas, kurios būdingos vardinio dienai. Tuo tarpu jos, mano manymu, yra visai priimtinos, nieko bendra su religija ar kitais prietarais neturi. Apeiginė šio papročio pusė labai nesudėtinga; tai varduvininko sveikinimas ir linkėjimas jam laimės, sveikatos, pareiškimas dviem būdais: varduvininką surišant arba apvinkuojant jo gyvenamojo namo duris. Varduvininko surišimas labiausiai prigijęs Suvalkijoje. Reikia pa-

žymėti, kad vardinį šventimo paprotys labiausiai pasireiškia jaunimo tarpe. O jaunimas visada ir visur suranda būdų ir priemonių savo susikaupusiai energijai išlieti. Taip Suvalkijoje vardinį išvakarėse draugai, sučiupę varduvininką, suriša jį kartais taip, kad tas negali nė judėti, ir reikalauja iš jo išpirkos. Seniau merginos patinkamąjį vaikiną surišdavo rankšluosčių, kurį po to jam padovanodavo.

Zemaitijoje, šiaurės ir šiaurės-rytų, o iš dalies ir pietryčių Lietuvoje žinomas varduvininko namo durų vainikavimo paprotys. Šventės išvakarėse merginos nupina ažuolo lapų vainiką, papuošia jį bijūnų ar kitų darželio gėlių žiedais ir drauge su vaikiniais atnešę prikalą jį prie varduvininko namo, o jei jis miega kluone, kluono durų. Kai kur, pavyzdžiui, Joniškio, Linkuvos rajonuose, vainikas prikalamas prie durų vidurnaktį triukšmingai, kad šeimininkai išgirstų ir išėję pavašintų vainiko kalėjus. Telsių, Varnių apylinkėse vainiko kalėjai eina triukšmaudami, su muzika. Kol vieni vainikuoja duris, kiti, sustoję po varduvininko langu groja maršą.

Vidurio Lietuvoje, taip pat Pandėlio, Obelių ir kituose šiaurės-rytų rajonuose varduvininko durys vainikuojamos vidurnaktį tyliai, stengiantis, kad namieškiai neišgirstų. Bet ir šiuo atveju paprotys reikalauja, kad varduvininkas būtų pasiruošęs alaus ir kur nors pasislėpęs sode lauktu ateinančių sveikintojų, juos lyg iš netyčių pagautų bekalančius prie durų vainiką, ir pakviestų vaišėms. Krakių apylinkėse, be to, kartu su vainiku prie durų būdavo pakabinamos varduvininkui mažos dovanėlės drauge sveikinimo atvirutėje nurodant savo pavardę ir vardą.

Kaip matome, vardinio papročio apeiginė pusė neturi jokių religinių elementų ir teisėtai gali papildyti gimimo dienos šventimą. Iš kitos pusės, šias apeigas daug kuo papildo pastarųjų metų, ypač jaunimo tarpe, atsiradę nauji gimimo minėjimo elementai. Tai dovanojimas jubiliatui įvairių buitinių bei kultūrinių reikšmės daiktų, ypač meno ir grožinės literatūros kūrinių ir kt. Tuo siekiama vieno tikslo — pagerbti savo šeimos, savo kolektyvo narį ir draugą su juo pasilinksminči.

A. Vyšniauskaitė,
istorijos mokslų kandidatas

ir mažai uždirbančių laikotarpio metu ir visų nelaukiančios senatvės laikotarpiu. Visur ir visuomet savišalpa buvo ir bus reikalinga, tik tai mūsų tautiečiai ja nesurūpino laiku — 20 metų atgal, ir manė, kad kas kitas, o ne jie patys tą svarbų klausimą išspręs.

"Šiandien matome, kad visiems emigrantams Pietų Amerikoje už metų kitų jau bus reikalinga pašalpa. Ekonominės garantijos silpnos, infliacija viską suėda, ilgiau gyventi nete bausi.

"Jei dar galime ką nors padaryti šioje šakoje, tai nedelsdami darykime. Nes už metų kitų gal nei sveikatos, nei energijos jau nebeliks. Tada turėsime kiekvienas lietuvis likti "užmirštu žmogumi", jeigu tėvynė tik-tai išties motinišką pagalbos ranką ir pas save pasi-šauks."

Kokie Mokslai naudingiausi

Praėjusį birželio mėnesį pasibaigė aukštesnio ir žemesnio mokslo metai. Mūsų šalyje tūkstančiai jaunuolių iš vidurinio ir aukštojo mokslo įstaigų gavo diplomus. Tarpe daugybės kitų tautų aukštus mokslus baigusiu mokinių yra ir daug lietuvių. Tad, yra labai džiugu, kad ir mūsų tautiečiai dasisiekė aukštojo mokslo. Dėl to iškyla klausimas: Kokią naudą neš mūsų lietuviškajai visuomenei tie diplomuoti lietuviai?.. Ar daugelis iš jų, būdami mokytais, įsijungs į lietuvių kultūrišką veiklą?

To negalima nei tikėtis. Retkarčiais atsiranda išsimto čionai gimusių ir augsusių lietuvių vienas, kuris nesididžiudamas savo aukštu mokslu dalyvauja lietuvių kultūrinėse organizacijose ir skleidžia apšvietą. Bet tokių mažai tėra. Daugiausiai tie mūsų diplomuoti mokslininkai nugrimsta amerikizmo katilė.

Žymesni pasaulio mokslininkai visi susidomėję lietuviškąja kalba kaip seniausią Europoje ir ją tyrinėja, studijuoja, o mūsų mokyti lietuviai visai nenori išmokyti savo tėvų gimtos kalbos.

Pav., kai kam iš mūsų pasitaiko nueiti pas čionai gimusį lietuvių advokatą arba gydytoją. Retai su kuriuo iš jų tegalima lietuviškai susikalbėti. Jie daugiausia žabaloja laužytą kalbą arba maišydami pusiau lietuviškai ir angliškai. Dėl to daugiausia mes kaltinam tėvus, kad jie neauklėjo vaikų lietuviškojo dvasioje. Tačiau man teko matyti įvykių, kad tėvai stengėsi išauklėti savo vaikus gerais lietuvišiais, bet jiems nepasisekė. Jų vaikai suamerikonėjo ir pagaliau nesusikalbėjo su savo tėvais.

Bet kaip ten bebūtų, vi-
sa tai džiugina ne vien pa-
baigusius aukštus mokslus, bet ir jų tėvus, gimines, kaimynus ir visą visuomenę. Ir kaip nesu-

Lietuva paveiksluose

"KOL NEVĖLU..."

Lietuvos kinostudija pastatė pirmąją lietuvišką kinokomediją "Kol nevėlu..." kurioje vaizduojamas Lietuvos žvejų gyvenimas. Filmą pastatė režisieriai J. Fogelmanas ir V. Zalakevičius, muziką parašė Tar. Lietuvos liaudies aristas kompozitorius B. Dvarionas. Kinokomedijoje filmavosi respublikos teatrų aktoriai N. Bernotas, K. Genys, I. Leonavičiūtė, V. Lietuvaitytė.

Nuotraukoje: kadras iš kinofilmo "Kol nevėlu..." kairėje Ramutė—aktorė R. Kundyte ir Aldona—aktorė G. Rulšėnaitė.

IS PIRMOJO T. LIETUVOS JAUNIMO FESTIVALIO
Liepos 13-tą Vilniuje prasidėjo Tarybų Lietuvos jaunimo pirmasis festivalis.

Nuotraukoje: Kybartų rajono jaunimo pasiuntiniai važiuoja sostinės gatvėmis.

Nuotraukoje:—Oi, kaip smagu Neris pakrantėje!

džiaugti? Tai yra mūsų ateities parama, jaunoji vadovaujančioji karta, kurios pakilimas moksle yra mūsų kultūrinis laimėjimas. Nors ir nelietuviškas, nes mes esame šios kultūringos tautos dalimi, kaip šaka ant medžio. Praėjusį birželio mėnesį man pirmusyk teko stebėti aukštojo mokslo pabaigtuvių (graduation) apeigas medikališkos kolegijos auditorijoje. Aš smalsiomis savo akimis stebėjau, kaip mokytojai dalino diplomas aukštą mokslą pabaigusiesiems jų mokiniams. Tai labai įdomios ir stebėtinios ceremonijos. Ir kiek tenai buvo išlieta džiaugsmo ašarų! Daugelis mokinių paėmė į rankas diplomas apsišverkė. Apsiverkė jų tėvai ir giminės. O kiek tų nuosirdžių sveikinimų ir bučiavimų! Tai tikras širdį jaudinantis vaizdas.

Apeigoms pasibaigus, priėjo prie manęs rankoje laikomas daktaro diplomą pažangių tėvų sūnus čekoslovakas, kuris buvo pasiuntęs man užkvietimą dalyvauti jo mokslo pabaigtuvių apeigose. Jis susijaudinęs, bet maloniai mane pasveikins prabilo: Dabar jau džiaugiuosi, kad mano daugelio metų vargas pasibaigė. Ir galėsiu atsikvėpti kiek lengviau. Kai kurie žmonės mano, kad mokiniams aukštojo mokslo kolegijoje tai kaip piknike baliavoti. Bet taip nėra. Per tuos ilgus metus, iki užbaigimo mokslo, buvo didelis vargas ir kainavo krūvą pinigų. Bestudijuodamas daugelį naktų mažai temiegojau. Ir retkarčiais sočiai nepavalgiau. Biednam siekti aukšto mokslo kolegijoje šposų nėra!

Jis tęsė toliau. Sakė: Mano tėvas tik paprastas fabriko darbininkas. Ką uždirbdavo, tad ir sukišdavo mano mokslui. Bet ir to toli gražu neužteko. Gelbėjo brolis, sesuo ir artimieji giminės. Dabar, pradėsiant mediciną praktikuoti, ims daug laiko iki su visais atsisteisu. Nes aš eidamas mokslą neturėjau mintyje, tapęs daktaru, lupti nuo ligonių devykis kailius ir pralobti iš jų kančių!.. Ne, to nebus... Aš esu ir pasipirgęs visuomet būti su liaudimi ir rūpintis jų sveikata.

Aš jo užklausiau: Ar tiesa, kad kolegijoj neva save vadindami tikrais amerikiečiais visai šaiposi niekindami ir pravardžiuodami tuos mokinius, kurių pavardės jiems atrodo ateiviškos, neangliškos?.. Taip, jis atsakė. Tai tikra tiesa! Ne tik kad turtiniųjų tėvų mokiniai šaiposi iš kitataučių mokinių, bet dažnai pašiepia ateivius ir patys aukštieji mokytojai. Nuo visų prisieina nukentėti.

Taip tas jaunas čekoslovakas gydytojas teisus. Nes man teko girdėti ir nuo lietuvių profesionalų apie panieką svetintaučių mokinių aukštojo mokslo įstaigose. Dėl to, dauguma svetintaučių mokinių ir pakeičia savo originales pavardes angliškoms pavardėmis. Mes žinome, kad turėję sūnūs ir dukros, baigusieji mokslus, nebenturi jokių galvosūkių pradėdami praktikuoti mediciną. Jų tėvai greitai suranda tinkamas vietas atidaryti ofisus ir superka naujoviškus gydymui reika-

(Pabaiga 3-me pusl.)

SENAS VINCAS

REALAUS GYVENIMO KELIU

(Tąsa)

Vieną kartą, jam atvažiavus į vieną rytinių valstijų didmiestį ir nuėjus į gyvų aktorių pastatomą teatrą, jis gavo pamatyti, kaip Suvienuytų Valstijų piliečiai negrai randasi "paliuosuoti iš vergijos." Ten buvo pastatomas veikalas vardu — "Stevedore," kur vaidino patys negrai, atvaizduodami negrų darbininkų būklę pietinėse valstijose, kaip medvilnės plantacijose juos spaudžia darbo ir neišorinės vietos jų nelaike; kaip tu valstijų kazokai kapoja juos nagaikomis ir šauda išėjus jiems į streiką.

Ten be jokio perdėjimo buvo atvaizduota, kaip pažangesni negrai yra išprovokuojami, kad išžagino baltą moterį ar merginą ir paskui nulinčiuojami. Žodžių sakant, jis pamatė, kad pietinėse Amerikos valstijose tokio daikto, kaip "paliuosavimas negrų iš vergijos," visai nėra.

Čia jis nusipirko knygėlę kaip įvadą į tą pastatymą su nekuriais paaiškinimais, autorių atvaizdais ir jų gyvenimu. Ten buvo aprašyta, kad tą iš gyvo negrų gyvenimo veikalą rašė net du autoriai — Jurgis Sklar'as ir Povylas Peters — baltveidžiai. Pastarasis gimęs ir augęs negrų tėvynėje — Kentucky valstijoje. Ten buvo aprašyta, kad Povylas Peters, išėjęs Chicagos universitetą, bendradarbiavo nekuriams laikraščiams kaip korespondentas. Gi paskui, padaręs išvedimą, kad savo protą pardavinėti yra geržemas darbas, metė tą užsiėmimą, įsivilkio į paprastą darbininko drabužius ir, penkis metus išvandrovėjęs visus Suvienuytas Valstijas, išmėginęs visokius darbus, matęs šilto ir šalto, parašė dalį to garsaus veikalio.

Edis, perskaitęs tokį apibūdinimą, pamatė sau: "Na, o kodėl ir man nepasektį Povylo Peterso pavyzdžiu, nepadėvėti mar-konių darbininko drabužių, neparaugauti jo duonas ir nepasidžiaugti tokia laisve, kokia darbo žmogus "džiaugiasi"? Tai būtų bent mokykla, ko nei keli universitetai negalėtų man duoti."

Ir iš pradžių galvoti apie savo maršrutą, ir juo daugiau į tai gilinosi, tuo didesnis noras į ėmė kuo greičiausiai pradėti. Ji nuo to bent laikinai sulaukė, kad rytines valstijas užklupo ankstyvas ruduo, nepalankūs orai ir vis reikėjo atidėti, vilkinti.

Vieną rytą jis gauna telegramą nuo savo sesers iš Sakramento, Kalifornijos, kur pranešama, kad tėvai grįžta iš Europos tiesiai į Sakramento rezidenciją ir ten mano žiemavoti, ir priduria:

"Susitvarkęs visus dalykus tenai, skubinkis į tėvų priėmimo puotą. Manau, kad ir nenorėsi klausytis rytinių valstijų šiaurės vėjų muzikos žiemos metu. Kuomet galima žiemą praleisti maudymosi kostiumuose pietinių valstijų pajūriuose.

Edis, nieko nelaukęs, išsirengė į ilgą kelionę. Vienok jis neturėjo tiek iš-tvėrmės, kad neužsuktų pas Karvelius, neatsisveikinti jų, Mariutės ir nepasiskirti jai, prie kokio tikslą jis rengiasi.

Kuomet jis vienose šturmingose bei lietingose iškavose atsikasė pas Karvelius, pastebėjo, kad jį daug širdingiau visi priėmė, negu kada nors pirmiau. Vaikinas, kaip ir visuomet, pirmiausia pasiprašė nakvynės, o ją gavęs paaišavo, sėdosi prie stalo ir pradėjo šnekučiuotis. Ant galo, pasisakęs savo tikslą, kurio jis mano siekti, pridėjo:

"Dabar važiuoju sutikti iš Europos grįžtančius tėvus, kad galėčiau tiesiai

tėvui į akis išdrožti viską, ką mačiau bei girdėjau, ir jeigu jis nesutiks bent savo dirbtuvėse pagerinti darbininkų būvio, išsibrauksiu save iš jų klasės ir kovosiu prieš juos arčiau, negu raudoniausias bolševikas!"

Sitokių jo planą visiems užgyrus, Mariutė nuvedė jį į miegamąjį kambarį, suteikus jam ilgą bučkį, pasakius labąnakt, nutrinkėjo laiptais žemyn. Vaikinas, jausdamasis nusikamavęs kūnu, pavargęs siela bei mintimis, atgules į lovą, stengėsi užmigti, bet tą nepavyko padaryti.

Šiaurys vėjas, tarsi norėdamas apvers-ti bazužę, tai staigdamas, tai vaitodamas judino jį. Lietaus lašai, vėjo nešami, kaip jūros bangos, plovė langus, tartum po kibirą vandens ant jų užpildamos... Kiekvienas gyvis, kožnas žvėrelis glaudėsi užvejoje, lindo po pastogę, į urvus—slapstėsi.

Tik kur tai toli, lyg norėdamas vėjui pritarti, klykavo lokomotyvai, stumdami vagonus, kas davė vaikinui suprasti, kad ten dirba darbo žmonės ir tik jiems nėra išimties, kad ir blogiausias oras, jiems turi būti pakenciamas, panešamas. Jis savo vaidentuvę matė, kaip tie žmonės, vėjo teriojami ir lie-taus plakami, iki kūno permirkę, pūksnoja per pilnus vandens griovius, švyt-ruoja liktarnomis — rikiuoja vagonus, pilnus prekių, už kuriuos kapitalistas su-sižers sau visą pelną, o darbininkui numes tik našlės skatikėlį. Taip bemasty-damas, po nekurių laiko visgi užmigo.

Rytas nemalonus. Visur telkšo liūnai, klanai, baloš. Purvynas vėlėsi ant kojų ir pučia rytų drėgnas, sunkus, per drabužius kiaučiai prie kūno pereinantis vėjas. Bet Karvelių stuboj šilta ir jauku. Edis papusryčiavo ir pasiprašė tėvų, kad leis-tų juodviem su Mariute pasikalbėti, įėjo abudu į atskirą kambarį, susėdo ant se-noviškos sofos ir pradėjo kalbėtis. Ilgai tam, anot Karvelio, kolegijos vėlinišk-čiui prisiėjo kalbėti, kol įtikino merginą, kad jis tikrai ją myli, kad vien dėl jos jis eina į darbo žmonių klasę, kol išgavo iš jos pareiškimą:

"Prisipažįstu tau, Edis, kad pradedu tave mylėti. Tačiau visai nemanyk, jog aš į tave įsimyliu, kad tu svaidai į mus doleriais. Ne, mielas Edis, ir dar kartą—ne. Žinok, Edis, kad tie pinigai nei kiek ne švaresniu būdu iš darbininko žmo-gaus atimti, kaip kad plėšikas apiplėšia beginklį pakeleivį. Ant kiek tu daraisi artimesnis mūsų klasės žmogus, ant tiek aš tave pradedu pamilti.

"Mielas Edis," jautriai pradėjo ji. "Tu neturėk nei cento kišenėje, bet nebūk veidmainys, sukčius, apgaudinėtojas. Tu-rėk nors tokį supratimą, kaip mano tėve-lis turi, žiūrėk tokiomis teisingomis aki-mis į dalykus, kaip įsai kad žiūri,—aš atiduosiu tau savo širdį, meilę, jausmus ir visa, ką tiktai aš turiu už jokių pi-nigų nenuperkamą."

Mergina padarė pertrauką, prisiglau-dė prie jo krūtinės, atsiduso ir dabaigė: "Tiesa... Darbo žmogaus gyvenimas — tai gilus vargų ir dejonų klonis... Bet visuomet taip nebus ir negali būti. Ateis laikas, kad ir darbo žmogus atgaus savo teises ir bus pasaulio valdonas."

Ji dar arčiau prisiglaudė prie jo krū-tinės, jo rankos nuslinko ant jos lieme-nio ir tvirtai spaudė ją prie savęs. Dvi jaunos širdys nerimavo juodvių krūti-nėse ir juodvių lūpos susivienijo.

(Bus daugiau)

Lawrence, Mass.

Miesto taryba turėjo spe-cialų posėdį dėl darbo mo-kyklos patalysmo. Apska-čiavo, kiek kainuos. Ši mo-kykla nebuvo taisyta nuo jos pastatymo. Mokykla tu-rėtų būti patalysa moder-niška.

Du jaunuoliai, važiuoda-mi ant dviračių, nuvirto ir pusėtinai užsigavo: William Rudis ir Alden Rudis. Pa-starasis paleistas iš ligoni-nės, o William dar tebėra ligoninėje.

Daug draugų prašo paro-ti jiems žurnalą, kurį

Tarybų Sąjungos ambasada Washingtone išleidžia — "USSR." Tiesa, žurnalas la-bai įdomus, gausiai paveiks-luotas, yra ir daug ko pa-skaityti. Kaina labai pigi—tik \$1.80 metams.

Per keliolik metų nete-kome mes šiame mieste ne-maža Laisvės skaitytojų ir rėmėjų. Mirę yra: Albinas Baronas, M. Petrukevičius, M. Chulada, A. Aleksonis, A. Šimkūnas, V. Stoškūnas, O. Žilinskaitė, O. Butėnienė, M. Bukartienė. D. Sukac-kas, A. Marcinkevičius, P. Garjonis, M. Trakimas, K.

Katinas ir Katinienė, J. Gasparas, K. Kaupinis, P. Kiaulėnas, J. Penkauskas, D. Kirmilas, P. Tamašauskas, K. Stevens, P. Januko-nis, Šleivenė. Tai didelė spraga progresyviame ju-dėjime. Jeigu šiandien visi būtų gyvi, tai daug padėtų veikti ir Laisvei daugiau paramos būtų. Lai ilsisi jie amžinai, tie mūsų, idėjos draugai ir draugės!

Buvo laikai, kai daug rengdavo žmonės piknikų parkuose. O dabar piknikai jau eina iš mados. Mažai kur piknikų teįvyksta! Mai-nosi laikai, mainosi ir žmo-nių papročiai!

S. Penkauskas

CLEVELANDO ŽINIOS

BUVĘ IR BŪSIANTIEJI PIKNIKAI

Iki šiol visi buvę mūsų pik-nikai turėjo pageldatais pa-sekmes, ypatingai buvęs L.L. D. 15 Apskr. ir kuopų bendras piknikas, kuris davė virš \$100 pelno knygų leidimo fondui. Reikia tikėtis, jog ir sekami 3 piknikai paseks pirmuosius, tai yra bus sekmingi, nes iš es-mės jie yra patys svarbiausieji šiame sezone.

Rugs. 4 d. bus bendras pik-nikas su akroniečiais, jį ren-gia L.D.S. 4-tas Apskritys su Akrono L.D.S. 73 kuopa. Šis piknikas per eilę metų įvyk-da, kur nors arti Akrono, bet šiemet dēlei tūly priežasčių jis įvyks visiems paprastoj vietoj, A. Jasūnų darže, ant 422 kelio. Jame, aišku, dalyvaus kaip ir pirmesniais metais, nemažai akroniečių, o taipgi žada daly-vauti ir Youngstowno L.D.S. 9-tos kp. nariai; bus malonu susitikti su svečiais iš toliau.

Rugs. 18 dieną įvyks L.D.S. Klubo piknikas. Kaip visuomet taip ir šiemet klubas visus sve-čius pavašins alučių dykai, be to, šiemet dar bus kas tokio ne-paprasto: šiame piknike daly-vaus ir kairerankių klubas, ku-

ris irgi žada ne tik save, bet ir kitus dalyvius visuokiam pa-vašinti. Kiek plačiau apie šį klubą teks patirti atsilankius į pikniką.

Rugs. 1-mą dieną įvyks vie-nas iš svarbiausių—tai SPAU-DOS PIKNIKAS mūsų dien-raščio naudai. Kiek žinoma, prie šio pikniko pasiruošimo darbai jau dabar komisijos tvarkomi ir prie progos, reikia priminti, jog šių piknikų pa-sekmės tankiausia priguli nuo to, kiek mes suaukojame įvai-romis dovanėlėmis; nežiūrint, ar jos yra didelės ar mažos, jos visos turi vertę, todėl nuo dabar kviečiami draugai, o ypatingai draugės, kurios tan-čiausia pagamina vienokių ar kitokių rankdarbių. Būtų ge-riausia, kad visi aukotojai ką turį priduoti komisijai kiek anksčiau, nes kuomet tik ant pikniko atneša yra kiek sun-kiu viską tinkamai sutvarky-ti. Na, o svarbiausiu dalyku dēlei gerų pasekmių tai yra skaitlingas mūsų publikos at-silankymas, o tuomi rodosi ga-lime pasitikėti, nes vietiniai ir apylinkės pažangiečiai mūs ne-apyklė praaičyje, tai neapvilį išiais metais.

J. Zebrys

Norwood, Mass.

ELZBIETOS GALGAUSKIENĖS IŠLEISTUVĖS

Birželio 15 d. buvo surengta Elzbietai Galgauskienei išleis-tuvių parė. Ji apėjo Norwoodą ir išvažiavo gyventi pas dukterį Amilę ir žentą Gilmar-tis, į Denver, Colorado. Kaip žinoma, mirus jos vyrui Juo-zui Galgauskui, jai vienai pa-silikus čia gyventi buvo neįma-noma. Tokiu būdu turėjo par-duoti namelį ir glaustis prie dukters.

Išleistuvių parė atsituvo pas draugus A. ir K. Barčius, Can-ton, Mass., jųjų gražiame kie-me. Susirinko gražus būrelis artimų draugų ir draugių, kur visi linksmai leido vakarą prie užkandžių ir skanios kavos.

Visi linkėjo draugei A. Gal-gauskienei gražios sveikatos. Taip pat išvažiavus nenuoba-dauti. Atminčiai nuo visų da-lyvių jai buvo įteikta kukli do-vaņa — "hand bag".

M. Uždavinsys priminė, kad dabar eina dienraščio Laisvės finansinis vėjus suklėtimui de-šimt tūkstančių dolerių, ir ka-dangi mes esame Laisvės skai-tytojai, todėl šiandien turime gerą progą Laisvę paremti po kiek kas išgalime. Visi tam pritarrė. Ant vietos buvo su-rinkta 47 doleriai. Vėliau dar buvo gauta daugiau. Iš viso Laisvei buvo anksčiau pasiūta \$72.00. Ten aukotojų ir var-dai tilpo.

Taipgi atsiprašau už padary-tą mano klaidą. V. Misevičius tame bankete aukojo \$1., bet aš praleidau kaip nors per klai-dą jo vardą. Todėl dabar pris-iunčiu jo dolerį ir pataisau klaidą.

M. Uždavinsys

Livonia, Mich.

Liepos 21 d., sekmadienį, pas V. Smalstienę įvyko gra-zūs pažmonys. Apie 50 jos idėjos draugų praleido popie-tį vaišindamiesi po žaliuojan-čiais medžiais, kurių pas V. Smalstienę nestoka. Tarp da-lyvių radosi Mr. ir Mrs. Kach iš Miami, Florida, ir Mr. ir Mrs. Erickson ir daug kitų.

Sueigos tikslas: sušildyti ar geriau sakant aplaistyti naują namą, kad jis ilgiau pasilai-lytų. V. Smalstienė buvo ap-dovanota daugiausiai pinigine-mis dovanomis, iš kurių Lais-vė ir Vilnis gaus po \$25. O ki-ta dalis, pagal draugų dalyvių norą, pasilieka jai pačiai.

V. Smalstienė dėkoja už skaitlingą draugų atsilankymą ir gražias dovanas. Dar norė-tų ji turėti ir daugiau tokių sueigų.

Korespondentas

Lowell, Mass.

Holland Brewery Co. nu-pirko Howardo bravorą Lowellyje ir jį birželio mė-nesį uždarė. Paleista iš darbo 500 darbininkų. Vienas ten dirbęs darbininkas buvo nusipirkęs stubą ir automobilį. Kai jis neteko darbo, tai įpuolė desperaci-jon. Užmušė du savo sū-nus — vieną 11 metų, o ki-tą devynių. Nužudęs abu, pats save bandė nusižu-dyti. Kai jo žmona grįžo iš darbo namo, rado vaikus negyvus ir vyrą vos pusgy-vį.

ALDLD 44 kuopos sekre-torius gavo iš Centro nomi-nacijų blankas — blankas, nominavimui Centro Kom-iteto narių. Mes, kuopos va-dybos nariai, nutarėme šaukti kuopos susirinkimą. Šaukiame rugpiūčio 10 d., šeštadienį, 6 val. vak. Klub-o salėje, 14 Tyler St. Ger-biamieji nariai, visus kvie-čiame ateiti į mitingą.

Seniau mes laikydavome kuopos susirinkimą kiekvie-ną mėnesį, o dabar neįvyks-ta nei vienas per metus. Ne-žinau, ar jau mes taip pa-senome, ar kas kitas lowel-liečiams pasidarė. Tuoj baigsis vasara, reikėtų pa-kalbėti apie rudens ar žie-mos parengimus. Lowellyje parengimų jau seniai bu-vo. Tiesa, mūsų progresy-vės jėgos yra mažos, be kitų kolonijų draugų pagalbos sunku ką nors padaryti.

Tą patį šeštadienį įvyks ir LDS vietos kuopos narių susirinkimas. Nekurių na-rių mėnesinės mokestys ne-mokėtos už tris mėnesius. Ateikite ir užsimokėkite, kad nesusispenduotumėte.

Lowellietis

ATSIMINIMAI

ir Dabartis

Parašė L. Prūseika

Tai gyvi brožai iš jo gyvė-nimo, nuomeninės veiklos, caro reakcijos metu pery-gyvenimai kalėjimuose, išrūmi-mas į Sibirą ir kiti erskėduoti takai jo kovoje už laisvę ir šviesesnį gyvenimą darbo žmonių.

Knyga iš 304 puslapių Kaina tik \$2.00

Laisvė

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

KOKIE MOKSLAI NAUDINGIAUSI

(Tąsa iš 2-ro pusl.)

lingus instrumentus, kurie kainuoja labai brangiai. Tačiau biedniems gydyto-jams pradedant savystoviai praktikuoti mediciną tenka vėl susirūpinti dėl nedatek-liaus, pagalvoti, iš kurio galo pradėti, kad iš savo mokslo pelnytų sau ir savo šeimai pragyvenimą.

Aš manau, kad medicinos mokslas yra svarbiausias ir užima pirmą vietą pasaulyje, nes jeigu gydytojui ne-žengtų taip sparčiai, kaip kad jie žengia šiais laikais su įvairiais medicinos išra-dimais ir atidengimais, tai esu tikras, kad beveik pusė pasaulio žmonių sirgtų ir ne laiku mirtų. Tačiau mes esame šiandien laimingi ir dėkingi medicinos mokslui, kad pailgino mūsų gyveni-mą daugeliu metų ir nugalė-jo daugelį mirtinų ligų, ku-rios varydavo jaunus žmo-nes į kapus. Kiti mokslai yra mums irgi labai svar-būs, be kurių mūsų drau-gijinis gyvenimas būtų be-

reikšmis. Tai inžinerijos, chemijos ir agrikultūros. Be šių mokslų tobulėjimo mūsų šiuolaikinis gyveni-mas būtų nepakenčiamas.

Kai kas kelia į padangę ir juridinį, teisių mokslą. Nors šioje mūsų draugijinio gyvenimo tvarkoje yra rei-kalingi advokatai apgyni-mui visokių raketierių ir iš-leistų paikių įstatymų, bet aš tikiu, kad ateis laikas, kuomet žmonės ant tiek su-kultūrės, kad jiems advoka-tai mažai tebus reikalingi.

Pregresas

KELIAS Į LAIMĘ

Apsysaka

Parašė R. Mizara

Nepaprastai įspūdinga apysa-ka iš lietuvių emigrante gy-venimo Amerikoje; apie neti-kėtą jo pralobimą, pagaliau grįžimą į Lietuvą, ten įsivėli-mą į klastingos meilės pink-lės ir baigimą gyvenimo tra-giška mirtimi.

Knyga iš 370 puslapių Kaina \$1.50

Laisvė

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Dabartinės Lietuvių Kalbos

ŽODYNAS

Išleido

Valstybinė Politinė ir Mokslinė Literatūros Leidykla Vilniuje, Lietuvoje

Puslapių 987

Kaina \$5.00

Žodynas yra mūsų namuose mokytojas ant lentynos. Ar jis randasi jūsų namuose? Jei ne, tai greit įsigy-kite jį. Gaunamas Laisvės knygyne. Užsakydami adresuokite sekamai:

Laisvė

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Kartu su užsakymu prašome prisiųsti ir pinigų.

Pasinaudokite Grožine Literatūra

Prošvaistės

Jono Kaškaitis—Dr. J. J. Kaškaitis jaudinanti poezija ir trumpa autoriaus biografija. Susipažinkite su jo gy-venimu, mokslu ir literatūrine kūryba. 256 puslapių, DABAR TIK 75c.

USNYNĖ — Istorija Poezijoje

Moderninė Lietuvos istorija, gyvai ir jaudinančiai ap-rašyta poezijoje. Naudingas ir puikus pasiskaitymas. Parašė žymusis Lietuvos poetas TEOFILIS TILVYTIS. puslapių 160, kaina \$1.50, DABAR TIK \$1.00.

Ūkanos

Jauno lietuvių pastangos atsiekti profesijos, ekonominiai trūkumai, aštrus šeimyninis gyvenimas, politinės intrigos ir įvairios kitos bėdos ir vargai. Parašė Mikas Rasoda, pusl. 342, kaina \$1.50, DABAR TIK \$1.00.

Džiaugsmas ir Sielvartai

Parašė A. Dagilis. Rinkinyje labai įspūdingų eilių, 136 puslapių, kaina tik \$1.00

Pavasario Godos

Stasio Jasilionio gražiausių eilių rinkinys, puslapių 256, kaina \$1.00, DABAR TIK 75c.

Laisvė

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

